

Bronchiectasis (heb fod yn ffeibrosis systig), gwaethgiad aciwt: rhagnodi gwrthficrobaidd

18 Rhagfyr 2018

Bronchiectasis: oes angen gwrthfotigau arna i?

Cyflwr sy'n achosi mwcws i Gronni y tu mewn i'r ysgyfaint yw Bronchiectasis. Y prif symptomau yw pesychu'n barhaus i gael gwared ar y mwcws (fflem) a theimlo'n brin eich anadl. Bydd pobl sydd â Bronchiectasis yn fwy tueddol o gael heintiau ar yr ysgyfaint.

Mae'n eithaf cyffredin i symptomau waethygu'n fwy na'r arfer yn sydyn - gelwir hyn yn waethgiad neu'n fflamychiad, a gall olygu bod gennych haint.

Gall fflamychiadau achosi rhagor o niwed i'r ysgyfaint felly mae'n bwysig eich bod yn cael triniaeth. Dylech gael cynnig gwrthfotigau ar gyfer unrhyw haint bacterol yn eich ysgyfaint.

Er bod angen gwrthfotigau ar bawb pan fyddant yn cael fflachymiad, ni fydd pawb eu hangen er mwyn atal fflamychiadau. Mae defnyddio gwrthfotigau pan nad oes eu hangen arnoch yn golygu efallai na fyddant yn gweithio cystal yn y dyfodol. Mae hwn yn risg ddifrifol i iechyd.

Ond os byddwch yn cael llawer o fflamychiadau, mae'n bosibl y bydd eich arbenigwr yn awgrymu cymryd gwrthfotigau bob dydd am gyfnod i weld a fydd hyn yn helpu.

Dechrau cymryd gwrthfotigau

Dylai eich gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio y gall gwrthfotigau achosi sgil-ffeithiau, megis dolur rhydd a chyfog (teimlo'n sâl).

Dylech weld eich meddyg os bydd eich symptomau'n gwaethygu'n sydyn ar unrhyw adeg neu os byddwch yn teimlo'n sâl iawn. Mae'n bosibl y bydd yn eich atgyfeirio at yr ysbyty os bydd gennych arwyddion o salwch difrifol.

Ble y gallaf gael rhagor o wybodaeth?

Caiff y penderfyniadau gorau ynglŷn â thriniaeth a gofal eu gwneud ar y cyd. Dylai eich gweithwyr iechyd proffesiynol roi gwybodaeth glir i chi, trafod eich opsiynau â chi a gwrando'n ofalus ar eich barn a'ch pryderon.

Ceir rhagor o wybodaeth am y canlynol ar wefan y GIG :

- [bronciectasis](#) a
- [gwrthfotigau](#).

Rydym hefyd wedi ysgrifennu gwybodaeth am [pam y dylid defnyddio gwrthfotigau yn gall](#).

Gwnaethom ysgrifennu'r canllawiau hyn gyda gweithwyr iechyd proffesiynol ac aelodau o'r cyhoedd. Mae'r holl argymhellion yn seiliedig ar yr ymchwil orau sydd ar gael.

ISBN: 978-1-4731-3172-9